

Skrivelse angående klimatsmart och innovativ mat

Insekter som livsmedel låter kanske främmande för många, men faktum är att i en majoritet av världens länder äter man redan insekter. Som en resurssnål och näringsrik proteinkälla blir insektsmat allt mer populär. I städer som New York, Amsterdam och Paris serveras insekter som den nya trendmaten. FN beskriver insektsätande som en möjlig del av lösningen på klimathotet.

I Stockholm stads egen kokbok presenteras insekter som klimatvänlig framtidsmat. Via kokbokens webbsida kan vi även läsa att snart kommer Stockholms butiker kunna erbjuda livsmedel gjort på insekter. En spännande utveckling som vi välkomnar. Problemet är bara att samma stads ansvariga förvaltning inte verkar vara med på tåget. När det stockholm-baserade företaget Qvicket nyligen ansökte om att få sälja mjöl gjort på syrsor satte miljöförvaltningen stopp. Motiveringen var att mjölet innehåller Acheta Domestica, ett nytt livsmedel som inte har säkerhetsbedömts. Förvaltningen hänvisar bland annat till en EU-förordning från 1997 som bestämmer att nya livsmedel kräver ett godkännande och inte ska släppas ut på marknaden om de inte är säkra. Fullt rimligt kan vi tycka om det inte vore för uppgifter om att insektslivsmedel är tillåtet att säljas och marknadsföras i andra EU-länder, bland annat i Belgien, England och Frankrike.

Före försäljningsstart av syrsmjölet var Qvicket i kontakt med miljöförvaltningen och fick besked om att det i princip var fritt fram då det enligt Livsmedelsverket inte finns några speciella regler för insekter som livsmedel. Strax efter att företaget startade sin försäljning av produkten fick företaget ett nytt besked där samma förvaltning beslutat om ett saluförbud för att fortsätta sälja mjölet. Dessa motstridiga besked är naturligtvis olyckligt för alla inblandade, inte minst för ett företag som investerat pengar och tid baserat på ett besked från stadens förvaltning.

Givetvis ska gällande lagstiftning följas, problemet är dock de motsägande uppgifter som florerar om att insektsmat redan äts och säljs i andra EU-länder och att Stockholms stads regeltolkning därmed skulle vara överdrivet rigid. Att det därutöver skadar innovationskraften och nytänkandet i livsmedelssektorn är en allvarlig bieffekt. Vi behöver, precis som stadens kokbok beskriver, tänka nytt och smart gällande framtidens hållbara mat. Att samma stad då beslutar om ett generellt saluförbud mot all insektsmat hänger inte ihop. Det spelar ingen roll att boken är skriven till privatkonsumenter och inte till livsmedelsföretagare, stadens verksamhet ska hänga ihop.

Om rättsläget är oklart är det viktigt att detta utreds omgående, med utgångspunkt i EU:s inre marknadsregler och principen om fri rörlighet, det vill säga att varor som är godkända i ett EU-land också få säljas i andra EU-länder. Det är viktigt att miljöförvaltningen skyndsamt utreder omständigheterna och rättsläget. Klimatsmart och fullt ätbart livsmedel bör från myndighetshåll mötas med konstruktiva argument som på sikt kan underlätta för människor att köpa liknande livsmedel. Det kan knappast ligga i stadens intresse att sätta hinder för entreprenörer som vill hjälpa till att lösa klimatutmaningarna genom resurssnål och näringsrik mat.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan föreslår vi miljö- och hälsoskyddsämnden besluta:

- Att ge miljöförvaltningen i uppdrag att skyndsamt utreda rättsläget för insekter som livsmedel.

Stockholm den 20 oktober 2015

Jonas Naddebo (C), Joar Forssell (FP), Ulrika Hoff (KD), Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), Rikard Warlenius (V)